GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercurea si Duminec'a, Fói'a, candu concedu ajutórisle. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe ½ 3 fl. v. a. Tieri esterne 12 fl. v. a. pe unu anu séu 2½ galbini mon. sunátória.

Anulu XXXIII.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tax'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

Nr. 59. **Brasiovu 1|31 Augustu** **1870.**

MONARCHI'A AUSTRO-UNGARICA.

Transilvani'a.

Telegramele

„GAZETEI TRANSILVANIEI".

Naseudu 10 Aug. 9 óre. „Adunarea numerósa, 5500 fl. s'au incassatu dela membrii noi. Presiedinte se realese Ecs. Popp, v.-presiedinte Bologa. Comitetulu oficialu se alege astadi. Banchetu maretiu, balu stralucitu. — Axentie."

(Fiinduca numai intr'o parte a ecsemplarieloru s'a pututu viri telegramulu acesta, lu reproducemu totu. — R.)

Saarbrücken 11 Aug. Regele Prusiei inainte de a intra pe pamentu francesu emise una proclamatiune catra poporulu francesu, in care dise: Dupa ce Napoleonu pe mare si uscatu a atacatu natiunea germana, care dorlea si mai doresce a trai in pace cu natiunea francesa, amu luatu asupra-mi comand'a preste armatele germane spre a respinge ataculu. Apromitu securitatea averei si persónei, care prin intreprinderi dusmane nu si voru periclita dreptulu de aperare.

Monachiu (München) 11 Augustu. Fortulu Lichtenberg dela Strassburg e asediatu. Gen. Bayer a provocatu pe comandantulu fortului din Strassburg, cá se predè cetatea. Francesulu comandantu a respinsu acést'a provocare.

Parisu 11 Aug. Camer'a a primitu inmultirea creditului de resbelu la una miia de miliarde (póte miliône).

Ministrulu de resbelu maresialulu Palicao atinse resultatele cele nefavorabile ale armeloru francese si dechiarà, ca in scurtu se voru repara aceste resultate si resplatirea germaniloru pentru ele e catu de curundu secura.

Londonu 12 Aug. Se vorbesce de midiulocire de pace, care inse nu o vre imperatulu Rusiei. Regele Prusiei dechiarà cabineteloru, ca invingundu Prusi'a, pertractarea de pace se va face in Parisu. — —

Brasiovu 12 Augustu. E scurtu timpu de candu proverbiulu natiuniloru si alu individiloru intielepti si cu solicitudine deajunsu pentru viitorulu si prosperarea loru a inceputu a se preface si in natiunea daco-romana intr'o macsima a vietiei sale nationale, si éca i se si vedu pe di ce merge efectele si resultatele din ce in ce totu mai imbucurátórie. „Ajutate, si -ti va ajutá si Dumnedieu". Acést'a macsima adoptata a inaltiatu popórele si individii cei mai neputintiosi la o stare neprecalculata, dara inse cu resultatu fara intrerumpere totu progresivu in fericire si prefacunduse; si la natiunea, familiele si individii romani in sange, va constitui scutulu si aparamentulu, sorgintea si fontan'a fericirei loru. Divinulu simtiu comunu pentru interesulu comunu alu natiunei si patriei e fortaréti'a cea mai neesmumnabila pentru viéti'a unui poporu in contra ori caroru viscole. Desradecinéza solidaritatea si simtiulu comunu din macsimele unui poporu, imparechiézai si indusmanescei afectiunile pentru binele comunu si ai secatu tóta sorgintea de viétia a acelui poporu. Macsima: divide et impera a fostu cea mai funesta si mai umilitória plaga pana acum pe gutulu natiunei daco-romane si pana candu le a succesu antagoniloru politici neimpacati si conjurati ai natiunei romane a aplicá cu resultatu acésta plaga in sinulu natiunei, le a succesu a si desnerva viéti'a politica nationale a sbiciuitului acestui poporu si alu impinge pana la ingenunchiare. — Acum scimu, durere ca tardiu, ca fia ori cine va fi, celu ce sémena discordia si imparechiare in sinulu natiunei, fia politica fia religiósa, acela s'a imbracatu cu arm'a cea satanica de a ne reimpinge ér' in mormentulu letargiei. — Problem'a nóstra dara e si va fi a ne uni tóte fortiele a ne legá solidari'a conlucrare pentru cultur'a si luminarea poporului si prosperarea intregului corpu nationalu cu cele mai intime si mai tari legaturi de amóre fratiésca, aparandulu de satan'a imparechiarei ale discordiei si alu indiferentismului nationalu, pentruca vedemu, ca natiunile cu simtiulu celu mai nationalu si cu macsimele cele mai solidarie si mai venjóse pentru apararea interesleloru loru nationale numera cele mai multe secle si in trecutu si pentru viitoriu. —

Cu mare bucuria si satisfactiune cetiramu telegramulu din Naseudu, care ne dovedesce, ca macsimele de susu au petrunsu si anim'a romaniloru, cari luara parte la marit'a adunare generala a Asociatiunei transilvane pentru cultur'a si literatur'a poporului romanu", asia, incatu trebuie se recunóscemu, ca spiritulu de sacrificiu pentru binele comunu a luatu nóua aripe, a inceputu o nóua epoca in Naseudu, epoc'a de a se interesa romanulu preste tóte de fericirea comuna a poporului romanu, care e conditionata de cultura si luminare, care acesta fara sacrificia e imposibile. Dreptucare ecsemplulu braviloru naseudeni gata la sacrificia pentru sprijinirea scopului acestui institutu providentialu merita alu inaltia cá unu faru in marea poporului, cá ecsemplu de imitatiune. Onóre vóue braviloru romani, cari ve purtati de nobil'a ambitiune de a escelá cu sacrificia pentru luminare si fericirea comuna prin tr'ensa. Pe campulu lui Marte ati seceratu gloria incununata de simbolulu. „Virtutea romana reinviata" si acum pe campulu Minervei secerati demnitatea de a fi ecsemplu de imitatiune si la sacrificia pentru cultur'a poporului romanu!

Gloria mecenatiloru membrii noi din districtulu Naseudului! —

Domnisiór'a Constanti'a Dunc'a aflanduse numai de vreo cateva dile la bai in Zizinu, vediendu scól'a locala romana in neputintia de a se completa, tienù o conferintia literaria Dumineca séra in folosulu ei, mai intreprindiendu si una colecta, in catu adunà unu ajutoriu de preste 100 fl. pentru numita scóla. Recunoscientia zelósei romane! Renumiti'a nóstra literatrice s'a resolvatu a tiené un'a **conferintia literaria** de mare importantia in obiectulu educatiunei aici in **Brasiovu** in sal'a gimnasiului romanu, lunea viitória séra la 8 óre.

Cu mare bucuria primiramu acestu depositu alu resolvarei renumitei nóstre literatrice, si credemu, ca toti fratii brasioveni si cu deosebire secsulu frumosu se voru bucura de rar'a ocasiune de a audí din rostulu aplaudatei nóstre oratrice, predicarea virtutiloru si a macsimeloru fericirei familieloru si natiuniloru prin bun'a crescere. Bine ai venitu multu dorit'a nóstra academica! —

In caus'a drumului de feru dela Sigisiór'a la Brasiovu una comisiune esmisa din partea ministeriului regiu ung., constatória din vr'o 20 membri de specialitatile respective perambulà si aplanà ultimele diferintie in caus'a acesta pana in Brasiovu, unde numai pentru postarea curtii trenului se mai afla opiniunile neintrunite. In séra trecuta fù comisiunea onorata cu unu banchetu din partea representantiei Brasiovului, si astadi se va fipsa si loculu pentru curtea trenului, care va esi pucina departare de orasiu, dupa cum audisemu. —

Tocma primimu resultatulu consultarei asupra defigerei locului pentru curtea trenului, care din partea comunei s'a pretensu a se asiedia séu lipitu de Blumena cá statiune de capetenia (Kopfstation) séu in una departare de 220 stanjini catra Hermanu-Uzunu cá statiune diagonale (Querstation), inse suplinitória de statiune de capetenia; inse planulu comisiunei, care departá fórte tare curtea trenului de orasiu, nu se primi din partea representantiei comunei.

Óre se mai pomenimu, ca la banchetu comisariulu regimului in toastulu dsale a uitatu de ecsistinti'a natiunei romane si cuprinse in toastu numai pe maghiari si sasi! — Romanii atinsi de atata ignorare unii parasira banchetulu, dupace d. sen. Wächter aflà cu cale a corege acésta uitare, care cu altu toastu mai in fine o corese si comis. regimului escusanduse, ca s'a facutu din eróre.

Catra finea banchetului d. repres. comunalu Georgiu Strimbulu intr'unu toastu in limb'a romana dede espresiune de mahnire pentru incidentulu de ignorare, aratandu, ca romanii brasioveni au contribuitu totudéun'a la prosperarea binelui comunei, din care facu una mare parte; inchiandu cu tóte aceste cu una salutare a comisiunei si din partea romaniloru. — —

Din campulu resbelului.

Dupa lupt'a dela Wörth, care a costatu si pe francesi si pe prusiani mai multe mii vieti de ómeni, retragerea francesiloru, cu tóta fortiarea si prigonirea din partea prusianiloru cu multu mai numerosi, urmá totu regulatu pana la positiunea consemnata dincóce de Metiu. Corpulu gen. Failly s'a impreunatu cu armat'a, si Mac-Mahon ecsecutà miscarile cerute. Armat'a e mai concentrata, Bazaine e insarcinatu cu conducerea operatiuniloru. Corpulu Frossard inca se retrase cu conducerea dinainte de Metiu inca in 9 Augustu. Aici se astépta dupa vr'o cateva dile lupt'a decidetória.

Ministrulu de resbelu alu Franciei intr'unu reportu relatéza cele facute pentru repararea perderiloru in armate si dice, ca armat'a francesa dimpreuna cu gard'a nationale va da Franciei dóue miliône de aperatori; ér' deputatii stangei reclamara armarea tuturoru cetatianiloru.

In 9 se tienù siedintia in camer'a Franciei. Relele resultate ale resbelului se ascriu in Parisu supremei comande generali.

Telegramele germane spunu, ca in camer'a se facù propunere cá imperatulu se lase comand'a si se iè conducerea tierei. Cassagnac numi acésta propunere inceputulu revolutiunei, ceea ce facù mare scomotu. Picard dise, ca déca poporului din Parisu i se denéga armele, elu -si va procura arme si pretende schimbarea cabinetului séu a ministeriului. Keretry cere abdicerea imperatului, fù inse rele-

gatu la ordine. Siedinti'a se intrerupse. Masse imense de poporu în giurulu palatului; mesuri militari vighiaza. Se prinsera doi individi, cari impartiea monete de auru intre poporu, se crede, ca suntu agenti prusienesci intre ei.

Ducele de Gramment telegrafă la representantii Franciei din strainatate unu cercularu, in care se dice, ca Franci'a nu va inchia pace, pana candu va sta una potere straina pe pamentulu Franciei. (Germanii intrara adica la Strassburg pe pamentu francesu, inse nu inaintara.)

Unu ministeriu nou inca se formă sub presiedinti'a lui Palicao. —

Batali'a dela Wörth sili pe maresialulu Mac-Mahon a se retrage cu atatu mai vertosu, ca germanii erau respective fórte numerosi, ér' de alta parte la Saarbrücken totudeodata gen. Goeben se aruncă asupra gen. francesu Frossard, fara alu puté respinge pana tardiu in nópte. — Alta bravura de admiratu cu atatu mai vertosu, ca insusi principele de coróna marturisesce in buletinulu seu, ca cea mai mare parte din armat'a sa de 250 mii au luatu parte in contra lui Mac-Mahon la lupta si prin urmare francesii trebuira se se retraga dinaintea multimei atatu de preponderante. Mai catra apusu de Saarbrücken in infricosiata batalia cadiù si generalulu prusianu Françoís si perderile in oficiri prusieni au fostu fórte insemnate. Corpulu de armata francesu de sub maresialulu Bazaine si Admirault inca nici n'au intratu in focu, ér' cortelulu generalu a lui Mac-Mahon se afla in 8 in Saverne pe drumulu catra Nancy. Numai 15 regimente francese luara parte la lupta. Diurnalulu oficialu alu Franciei publica urmatoriulu buletinu:

Metiu 7 Augustu. Mac-Mahon a perdutu batali'a si prin aceea Frossard fù silitu a se retrage pe lini'a Saar. Retragerea se facù in ordine buna. — Totulu se póte intórce spre bine, subscr. Napoleonu. In postscriptu: Prusi'a avea mitrailese, care ne au facutu multa dauna, subscrisu: Napoleonu.

Principele de coróna alu Prusiei inainta in calea, care duce la Nancy si armat'a de sudu prusiana se afla in 8 inainte de Strassburg.

Mac-Mahon -si concentrà armata la Saverne, straportandu cortelulu generalu la Chalons.

Una depesia din Berlinu din 9 Aug. anuncia, ca perderile francesiloru la Wörth voru fi celu pucinu 5000 morti, intre ei multi oficiri si 6000 prinsi, ér' perderea prusiana ar' fi de 3000 pana la 4000 morti si raniti. Repórtele germane mai nóue spunu, ca principele de coróna prusianu atacà pe Mac-Mahon cu 200 mii ostasi si cu 600 tunuri pe candu francesii abé erau unu corpu de vreo 52 mii. In 7 dile s'au intemplatu atata versare de sange incatu ar' trebui se strige resplatire in ceriu.

Germanii au si inceputu a scrie, ca predominrea lumei se pare a se tiené de acele batalióne, care esu cá din pamentu mai numeróse decatu a ori carei alte puteri belice si déca resbelulu ár' fi ideallulu ómenimei, atunci legiunile germane ar' stá in punctulu culminatiunei; si ca germanii findu uniti intrecu in resbelu pe francesi (cu instrumentele omorítórie si 10 germani la 1 francesu e lesne a vorbi de idealuri). —

Dupa fontani francese brigada Pellé tabará dupa dejunu la Weissenburg, pe unu campu aprópe de o padure, care se lungea cam $3^1/_2$ miluri pana catra Rinu.

Trupele germane erau acoperite de acésta padure in lini'a mersului loru.

Unele companie francese turcos tocma erau ocupate cu curatitulu caldariloru de campania, de o parte de tabara, pe cari le si prinsera germanii aruncandose fara veste asupra taberei francese. Multi din acesti prinsi se aperau crancenu chiaru cu cutitele. Generalulu Pellé se arunca pedestru in fruntea regimentului de suavi si cu elu in mass'a dusmanului, care ocupasera armele asiediate in piramide si corturile dela avangarda. Atunci gener. Douai se arunca cu batalionulu alu 10 de venatori in lupta si respinse cavaleri'a dusmana cu baionet'a pana la infanteri'a germana, care incepù a da focu deodata — vreo 9 brigade — din tóte partile. Generalulu Douai opri numerulu acestu infricosiatu precumpenitoriu de germani cu foculu celu omoritoriu din puscele chassepot si cu dóue baterie de brigada, tienendu lupta o óra intréga si numai dupa acésta sosi Mac-Mahon cu trupele ostenite de alergare spre a scapá divisiunea lui Douai, pe care germanii aprópe la 120.000, apucandulu de 3 parti cu 60 tunuri-nu lu putura respinge. Douai cadiù in fruntea batalionului de venatori patrunsu de mai multe glontie. Mac-Mahon cu divisiunea lui impedecá artileri'a badensa de a atacá arip'a drépta a francesiloru.

Repórtele germane spunu, ca fiindu francesii atacati de 3 parti la Weissenburg si Geisberg de unu numeru atatu de infricosiatu precumpanitoriu prinsera lesne vreo 800 francesi, intre cari 300 raniti. Prusienii intrebuintiara granate de 13 pondi din tunuri de calibru fórte greu si Shrapnele, care aruncа cate 88 pana la 92 glontie de carabine. Armata francesa fù inspirata multu pentru curagiulu celu eroicu alu divisiunei gen. Douai. Mac-Mahon trebui se se retraga.

Germanii se concentréza la Basilea (Basel) si se tragu catra padurea Schwarzwald cá de aici se tréca pe pamentu francesu.

In Prusi'a, Bavari'a si in tóta Germani'a se serbéza cu iluminatiuni invincerea acésta si entusiasmulu nationale alu nemtiloru, pe care lu inspirà si unu Schiller in contra francesiloru, inflacara si tóta junimea scolaria, din tóta Germani'a, spre a grabi la lupta pentru natiune, in contra limbei latine, cu cantulu: Patri'a germana e tóta lumea, care acum se va canta sub tóte gardurile. —

Invingerea francesiloru la Saarbrücken asupra corpului prusienescu Goeben fù resbunata cu invingerea prusieniloru dela Weissenburg. In ambele aceste lupte prusienii au fostu neasemenatu mai multi la numeru, incatu cunoscatorii de bravurele ostasiesci marturisescu, ca francesii au facutu minune cu curagiulu si cu bravur'a ostasiésca, cu tóte, ca fura invinsi de multime. Anumitu la lupt'a din Weissenburg dirisiunea generalului Douai, dupa repórte chiaru germane, stá facia cu armat'a prusiana de vr'o 120.000 in proportiune cá 1 la 10.

Din marginea Campiei 16 Iuliu 1870.

Suum cuique.

(Urmare.)

Voliu se me ocupu pucintelu si cu inteligenti'a nóstra laica.

Natiunea romana póte sta inainte atatu cu una parte din cleru, catu si cu una parte insemnate din inteligenti'a laica de oficiri, functionari si advocati, barbati de capacitate rara, insufletiti de sentiulu de dreptate si muncitori ecsemplari. Ea — inteligenti'a — mica la numeru ante de 1848 si lipsita de terenulu politicu spre a poté face ceva in interesulu nationalu si alu poporului, traica celu pucinu in concordia si amóre fratiésca, care mai tienù chiaru si dupa anu 1849 incóce pana la unu timpu, dara ati'a totu acolo se rumpe, unde este mai subtire!*) Natiunea romana astepta cu sete unu terenu spre a incepe lupta pentru recastigarea drepturiloru ce ei competu, si éca: candu terenulu erá deschisu, candu inteligenti'a avea problema de a pune umeru la umeru si a lucra cu poteri unite in interesulu nationalu, candu de si nu erá sperantia de a poté reusi cu tóte pretensiunile — de si drepte — celu pucinu causele nu se poteau periclita, ca-ce sta in fruntea natiunei si a inteligentiei, ca conducatoriu unu barbatu cu cunosciintie rari in secretele politicei; trebui se se nasca in sinulu inteligentiei imperachere produsa de unii din laici spre tare sentita dauna a intregu corpului nationalu. (!)

Si ce au facutu unii din inteligenti'a laica in anii de curendu trecuti si ce facu astadi? Vedemu, ca s'au inmultitu atacatorii de persóne, cari in locu de a se ocupa cu lucruri de ceva tréba, folositórie natiunei, in locu de a se ocupa si ei dupa impregiurari si potintia cu desteptarea poporului atatu de scapetatu in starea materiala, intelectuale si morala, se ocupa cu certe si batjocuri personali in foile publice spre lacstiia strainiloru facundu rusine natiunei.

Unii functionari publici si unii advocati, cari stau in contactu cu poporu, nu lipsescu dela adunari nationali spre a trece de nationalisti mari si zelosi, — in locu inse de a veni confratiloru sei — poporului — intr'ajutoriu aperandulu dupa potintia de abusurile unoru colegi ai loru de alte nationalitati, tractéza ei insusi cu elu in unu modu necuvenitiosu, suntu infectati de afurisit'a lacomia catu vréu a se imbogati in 3—4 ani si suntu orbiti de sumetia.

Nu me potu retiené se nu lamuresc acésta afirmatiune, trebuie se amintescu, ca ante de asta cu 7 ani dedusemu unui scolariu romanu de parenti miseri, din colegiulu reformatu in Muresiu-Osiorheiu 5 fl. v. a. cá ajutoriu, care cam de unu anu se afla cá concipistu la unu advocatu, cu care intelnindume nu demultu la unu locu, dise intre altele, ca a facutu la óre cine in absentí'a principalului seu unu recursu, pentru care a luatu 30 fl. v. a. si, ca candu la venitu principalulu a casa, ia disu, ca au luatu prea multu si ca elu nu ar' fi luatu pentru acelu recursu mai multu de 10 fl. La asta ii diseiu eu se nu se demita la lacomia, ca o! catu de cu greu se castiga 30 fl. si se fia mai cu dorere facia cu miserulu poporu, -mi respunse cu una arogantia si indignatiune: „poporulu nu mi-a datu mie bani de cheltuiala pana amu studiatu". Doi insi din inteligenti'a nóstra fura denumiti in cesti 2 ani din urma trecuti, de functionari la posturi acceptabile, resignara inse si preferara a se face advocati, póte pentru cá se ajute betului poporu, — bine ar' fi déca ar' fi asia, dara vedi in loculu alu 2-lea se inaintá unu romanu, inse in loculu acestuia se denumi éra unu maghiaru, si prin urmare avemu cu 2 functionari mai pucinu.

Consolatiunea nóstra inse este, ca facia cu numerulu inteligentiei laice, nu avemu multi de acesti binevoitori poporului si natiunei.

Cetisemu ante de asta cu cateva luni in unu articulu din „Albin'a", ca poporulu romanu dice: ca decatu se lu traga unulu de alta natia, mai bine se lu traga unulu de nati'a lui. Acestu corespondinte de securu inca trebuie se fia infectatu la lacomia si zelosu nationalistu in a trage de pe poporu! Eu vorbescu neschimosindu adeverulu si dicu, ca poporulu romanu dice: „déca te trage unu strainu pare ca nu ti e ciuda, dá candu vedi, ca te trage unulu de nati'a ta, -ti cade greu!"

Cetisemu mai incolo unu articulu, mi se pare totu in „Albin'a" sub titulatura: „Mai multa inteligentia in poporu" la ce cu asi mai adauge: si mai multa activitate insocita de sentiementu nobilu si de dorere in inteligenti'a.

Se nu fimu crutiatori, se spunemu francu fapte din propria convingere. Cunoscu mai multi juristi de ai nostri esiti numai de cativa ani din scoli, intrati in servitia publice, cari tragu salaria si nu tienu macaru una fói'a publica romana, nu suntu prenumerati in vreo casina, nu cetescu diurnale cu lunile, da nu cetescu nici alte opuri scientifice, clasice etc., spre a-si largi cerculu cunosciintieloru, ci loculu loru este cafenelele si carciumele, unde petrecu nu numai, candu si candu, ca asia ceva se mai intempla la ómeni tineri, dara fórte adesoori nopti intregi si asia remanu numai cu sciintiele culese in scoli.

De sórtea poporului, o Dómne! nu mai gondescu ei. Juristii nostri nu se consultéza, si nu-si schimba ideele unii cu altii — „quot capita tot sententiae" — asupra unoru cause ce atingu comune intregi d. e. cum ar' fi a Seceleloru cu sasii din Brasiovu, cum este a comunei romanesci Noposu si Feldr'a cu comunele sasesci Jaad, Pintak si Mertersdorf etc., cum se facù din partea órecarui barbatu demnu de tóta laud'a memorandulu in caus'a scaunului Seliste si alu Talmaciului cu scaunulu Sibiiului, care datu la diet'a din Pest'a, ministeriulu de interne aduse decisiunea in favórea comuneloru romane.

Mi voru obiecta unii, ca romaniloru nu le este ertatu a se aduna si consulta, dupa cum cetisemu si mai adaunadi in foi publice nesce plansete. Eu inse sum convinsu, ca inaltulu guvernu nu ar' impedeca adunari pentru consultari de natura pura mai susu amintita, numai catu cá civi leali ai statului cu afaceri politice se nu se ocupe. Ca-ci altmintrelea nu sciu ce va fi de cansele nationali si de sórtea poporului romanu pe langa atata indife-

---

*) Déca o vedemu, ca e suptire, se ne contonimu a o atinge la tóta ocasiunea de nemica, ma a o chiaru si incorda prin diurnale, pe care le rogamu se remana cu noi vergure de intrigi barbóse, — ca cu ignorarea despretiuitória in publicu si pedepsirea prin canalulu respectivu vomu scapa de rusinea véculuí. — R.

rentismu si nepassare, mai atacunduse apoi si persône de cele mai de frunte ale natiunei — cari apoi nu potu se nu se disgusteze — precum trebui se vedemu si dupa apelulu din Gazet'a Nr. 35, unde ne oprimu pucintelu. (Va urmá.)

Discarsulu

dlui deputatu E. B. Stanescu,

tienutu in sied. dela 14 Iuliu a camerei Ungariei.

(Urmare.)

Déca consideramu punctulu de vedere politicu, e evidente, on. camera, ca intregu acestu proiectu de lege nu contiene alta-ce decatu centralisatiunea si estinderea escesiva a poterei guvernului; ca-ci § 26 alu art. de lege III din 1848 dice: „Vechi'a legale a tuturoru jurisdictiuniloru din tiéra are se se sustiena si pre venitoriu in deplin'a ei intregitate."

Totu acésta lege dice in art. XVI urmatóriele; „Pentru cá se se aduca in armonia constitutiunea organisarei municipieloru din Ungari'a si partile anecsate cu libertatea generale, ministeriulu se presente unu proiectu de lege relativu la organisarea municipieloru pre basea sufragiului universalu.

Inse ministeriulu a scirbitu selfguvernementulu prin acestu proiectu de lege si a restrinsu representanti'a democratica, pre basea careia si noi suntemu alesi. Dupa parerea mea, carea se unesce si cu a altoru oratori precedenti, basea representantiei democratice, pre carea stamu, nu se póte stramutá, fara de a fi intrebatu poporulu, nici prin ministru, nici prin noi. Asia dara ar' trebui se respectamu cu totii autonomi'a municipieloru, éra dela dlu ministru asiu fi asteptatu, cá pentru regularea si organisarea acestor'a, se ni fia presentatu unu proiectu de lege basatu pre principiulu democraticu conformu directiunei legiloru din 1848. Déca vomu parasí acésta base, acésta directiune, apoi se va introduce prin estensiunea poterei escesive a guvernului centralisatiunea, prin centralisatiune dominatiunea arbitraria, éra prin dreptarile virili unu nou reu socialu, una casta straina, plutocratia, se va introduce una reu, din care va resultá una lupta perpetua intre cei avuti si cei seraci. Si apoi tóte acestea nu insemna progresu ci regresu; tóte aceste nu voru desvoltá vieti'a statului, ci o voru impedecá; ca-ci unde ecsiste unu reu socialu, acolo conditiunea libertatii, pacea publica, inca este periclitata. Si, intre referintiele speciali ale patriei nóstre, sustienerea pacei publice este cu atatu mai de doritu, cu catu la noi ecsiste unu reu politicu-socialu deosebitu: cestiunea nationale. De altmintre, acestu reu numai intr'atat'a se póte considerá cá atare, incatu adica acésta cestiune nu s'a resolvatu inca dupa dreptate si ecuitate.

On. condeputatu Hodosiu a memoratu situatiunea trista a natiunei nóstre; eu voiu amplificá observatiunile dsale, spunendu, ca acésta situatiune a duratu numai pana la 1868, candu s'a adusu una quasi-lege pentru deslegarea cestiunei nationale; prin acésta lege se recunósce celu pucinu ecsistinti'a cestiunei nationali si se dá sperantí'a, ca pretensiunile nationali se voru multiumí catu mai curendu, conformu dreptatii si ecuitatii. Dreptu-acéea, dupa aducerea articului de lege 44 din 1868, amu fi asteptatu cu totu dreptulu dela on. ministeriu, cá se proceda mai de parte pre acésta cale; inse ministeriulu nu progresédza, ci stagnéza, ba chiaru retrogresédza, ceea ce, neconsiderandu de asta data alte vatamari, se dovedesce si prin acestu proiectu de lege.

Pentru a motivá acestu proiectu de lege, dlu ministru sustiene, ca estinderea sferei de activitate a comitelui supremu este reclamata prin referintiele speciali ale patriei nóstre. Aceste referintie speciali nu se potu aplicá decatu la nationalitati, ca-ci ómeni avuti si seraci si elemente diferite sociali ecsistu in orice tiéra cá si la noi, si asia aici numai diferitele nationalitatii potu fi intielese. La acestu punctu voiu mai revení, dar' cu tóte, ca la noi ecsistu mai multe nationalitati, acést'a nu este una nenorocire pentru patria. Chiaru si regele St. Stefanu, in consiliele date fiiului seu Emericu, dice: „Unius linguae, uniusque moris regnum imbecille et fragile est." Decr. lib. I. Cap. 6 § 3. Óre urméza de aici, ca ecsistendu in patri'a nóstra mai multe nationalitati, acést'a se se considere de nenorocire? Asia dara proiectulu de lege nu se póte motivá cu acést'a si noi nu potemu fi considerati cá pedece. Mi pare reu, ca on. d. ministru alu cultelor si instructiunei publice a facutu la desbaterea acestei cause mai multe observatiuni, in urm'a carora ne silesce a presupune, ca acestu proiectu de lege este destinatu pentru oprimerea nationalitatiloru. — Acel'asi omu, — numai déca scriitoriulu Iosifu Eötvös si ministriulu Iosifu Eötvös nu este altulu, — dechiara in operele sale intitulate: „Influinti'a ideeloru dominante ale seclului XIX asupra statului" si „Cestiunea nationale", mai vertosu in prefatiunea cestei din urma . . permiteti-mi cá se citescu . . . (Strigari din drépt'a: N'avemu trebuintia, scimu noi ce se scrie acolo) . . . cu tóte aceste, asiu dorí se i combatu cuventarea cu inse-si cuvintele sale . . . asia dara dechiara: „Nu sum de parerea, care nu vede in cestiunea nationale decatu pericle, si sum convinsu, ca deslegarea acestei cestiuni, déca va fi retacita, ni va periclitá patri'a, éra déca va succede, póte fi cea mai sigura garantia a libertatii nóstre; inse cumca, in impregiurarile nóstre de facia, acést'a este cea mai importante cestiune, si ca linistirea spirituloru, salvarea libertatii nóstre constitutionali, ba chiaru si a ecsistintiei nóstre politice depindu in mare parte dela deslegarea cestiunei memorate, acést'a este afara de tóta indoiél'a." Apoi: „Cestiunile nationale nu este caus'a numai a uneia séu a altei dintre nationalitati, ci caus'a comuno a tuturoru cetatianiloru, a intregei natiuni, si asia nu se póte resolve definitivu, déca vomu sprijiní dorintiele particularie ale maghiariloru, serbiloru, romaniloru, slaviloru etc., ci numai déca vomu avé inaintea ochiloru interesele comune ale patriei. Numai dela acésta procedere depinde resolverea pacifica a cestiunei nationale, carea va decide asupra viitoriului patriei."

Asia dara, cestiunea nationale nefindu unu interesu specialu alu vreunei nationalitati, ci una causa comune a tuturor'a, trebuie se ne silimu a o deslegá cu poteri unite, inse nu prin introducerea unei institutiuni nóue, straine si nepopularie, nu prin centralisatiune, ceea ce observamu in acestu proiectu de lege, ci numai prin egalitate, fratietate, libertate, representatiune democratica si prin autonomi'a deplina a municipieloru. Amu disu: prin libertate, amu disu: prin autonomia, de si dlu ministru Eötvös a dechiaratu in cuventarea sa, ca numai prin una asemene lege centralisatória se potu multiumí pretensiunile nationalitatiloru. Inse eu lu voiu combate érasi cu propriele sale cuvinte, adica ca numai prin libertate si autonomia municipale deplina se potu multiumí pretensiunile nationali. Dlu ministru Eötvös recunósce acestu adeveru in oper'a sa: „Cestiunea nationale", unde, la pag. 57, dice: Se reclama in interesulu statului una centralisatiune, carea intr'adeveru, face imposibile desvoltarea nationalitatiloru." La pagin'a 63: „Nu se póte negá, ca precum legislatiunea nóstra dela 1848 n'a avutu nici una data intentiunea de a nimicí cu totulu sistemulu nostru municipialu: asia, déca chiaru i amu atribuí acésta intentiune, nu ar' fi potutu straformá cu totulu sistemulu nostru administrativu, si anume pentru ca conditiunile unei centralisatiuni administrative lipsescu in patri'a nóstra mai multu decatu ori unde in Europ'a, si pentruca pedecele, cari se opunu introducerei acestui sistemu, la noi suntu mai mari si aprópe neinvinse." La pag. 65: „Si nu trebuie óre se marturisimu chiaru contrariulu despre Ungari'a, nu trebuie óre se recunóscemu, ca totu trecutulu nostru, ale caruia referintie nu s'a schimbatu decatu in timpulu mai nou, repugnéza acestei forme de administratiune (intielege: cea cuprinsa in proiectulu de lege); ca moravurile nóstre contradicu acestui sistemu (adica sistemului intentionatu prin proiectulu de lege), ca clasele nóstre mai culte, adica chiaru acelea, ale carora pareri suntu decisive in cestiunea organisarei administratiunei — ca-ci administratiunea -si alege organele sale din ele, — se opunu centralisatiunei si ca, in fine, chiaru déca vomu face abstractiune dela tóte aceste, insu-si miscamentulu nationale, care se arata astadi cu atat'a vivacitate in patri'a nóstra, pune pedece neinvinse centralisatiunei administrative a tierei." (Va urmá.)

UNGARI'A. Dela dieta. In siedinti'a din 2 Augustu s'a primitu modificarea proiectului pentru calea ferata, cá dela Gyerés se se cladésca o aripa la Turd'a fara garantie de interese.

Siedinti'a din 3 Augustu. La ordinea dilei este votarea finala a proiectului de lege referitoriu la modificarea articului de lege XLV din anulu 1868.

Kerkapoly, ministriulu finantieloru, pune pre més'a casei pentru publicare legile sanctionate de Maiestate despre creditulu suplementariu acordatu ministriului de culte precum si despre creditulu votatu ministrului de interne si ministriului pentru aperarea tierei, si in fine despre conchiamarea mai inainte de Septembre a recrutiloru inrolati pre an. 1870. — Bujanovits si St. Majlath cetescu legile sanctionate, cari apoi se tramitu la cas'a magnatiloru. —

Trecunduse la ordinea dilei, notariulu Al. Bujanovics cetesce proiectulu de lege dejá amintitu, pre care maioritatea lu primesce in a trei'a cetire.

Acestu proiectu de lege se va tramite casei de susu spre desbatere.

Kerkapoly, min. de finantia, presenta unu rescriptu regescu, rogandu a i se dá cetire si a fi tramisu casei boierilor.u.

C. Széll cetesce rescriptulu, prin care sesiunea prima a dietei din an. 1869/72 se inchide si totu odata se deschide a dóu'a pre 4 Aug.

Presiedintele rostesce apoi o cuventare, in care face unu resumatu de date statistice despre activitatea sesiunei inchise si dá o icóna politica pentru apretiurea activitatei legelatiunei.

In data dupa acést'a se cetesce protocolulu siedintiei de astadi si se autentica.

Cu stat'a. la 11 óre, siedinti'a si totuodata si sesiunea prima a dietei din an. 1869 s'a incheiatu. La rogarea presiedintelui, ablegatii remanu in sala pentru o consultare secreta.

Siedinti'a din 4 Augustu. Cu siedinti'a de astadi s'a deschisu a dóu'a sesiune a dietei din an. 1869—72. In intielesulu regulamentului, cas'a s'a apucatu delocu de constituirea sa. De vice-presiedinti s'au alesu cu maioritate de voturi St. Bittó si B. Perczel. De notari, in locu'lu lui St. Fodoróczy si Petru Mihályi, s'au lesu G. Anker si G. Ivacicoviciu. Celu d'antaiu a avutu cu trei voturi mai pucine decatu Ivacicoviciu, pentru carele votara guvernementalii. Totuodata s'a votatu si pentru membrii comisiunei finantiarie si a delegatiunei; resultatulu inse se va publicá mane, candu se va face si impartirea casei prin sórte in sectiuni. —

Siedinti'a din 5 Augustu. Dupa presentarea petitiuniloru incurse, notariulu casei magnatiloru I. Nyáry insciintiéza cas'a, cumca boierii au primitu proiectulu de lege despre modificarea art. de lege XLV din 1868, fara nici o schimbare; totuodata predá si respectivele estrasuri protocolarie.

A. Bujanovics cetesce estrasulu protocolariu. Acestu proiectu de lege se va substerne Maiestatei pentru sanctiunare.

Urma apoi ordinea dilei, carea este publicarea resultatului votarei de eri.

In comisiunea finantiaria s'au alesu C. Ghiczy, E. Zsedényi, M. Wahrmann, A. Csengéry, H. Khuen, C. Széll, St. Bittó, P. Szontagh, I. Kautz, Fr. Pulszky, P. Ordódy, L. Bezerédy, A. Trefort, B. Mariássy si F. Harkányi.

Intre membrii delegatiunei e alesu si ablegatulu romanu Demetriu Ionescu (deákistu), ér' intre membrii suplenti ai delegatiunei V. Bogdanu (deákistu) si Jurca.

Dupa acéea cas'a se imparte prin sórte in nóue sectiuni. List'a sectiuniloru se va tiparí si impartí intre ablegati.

E. Zsedényi propune, ca luandu in consideratiune diligintí'a casei de 10 luni incóce, dupa constituire, siedintiele se se prorógе pana atunci pana candu presiedintele va sentí lips'a érasi a conchiamá pre ablegati. Se primesce.

Lui D. Irányi i pare reu, ca tocma acuma se dislóve cas'a, candu ar' fi mai mare lipsa de a tiené siedintie. Densulu pórta temere mare, vediendu in declaratiunea unoru foi guvernementale facia cu resbelulu pruso-francesu numai periclitarea patriei. Admonéza guvernulu cá se observe strictu neutralitatea facia cu resbelulu pruso-francesu, -si lu róga cá in casu de lipsa fara amenare se conchiame legelatiunea.

B. Keglevich observa ca acuma nici nu e vorb'a de prorogare, ci numai de suspinderea siedintieloru. La invoirea casei dara, siedintiele se suspindu.

Al. Bujanovics cetesce protocolulu siedintiei si se autentica. Presiedintele poftesce sanetate ablegaloru si inchide siedinti'a la 11¾ óre. — „Alb."

Varietati.

Conferintia publica.

In sal'a gimnasiului romanu de aici va tiené Luni in 15/3 Augustu a. c. la 8 óre séra dsiór'a Constanti'a Dunc'a, membra mai multoru societati din Parisu, decorata in Franci'a cu medali'a de auru pentru opuri literarie etc., o prelegere asupra temei „Femei'a".

Bilete de intrare numerisate à 1 fl. si de statu à 50 cr. se afla la librari'a dlui Zeidner si séra la cassa. —

— (3 victime ale negrigei.) D. Banof dela Bucuresci veni asera dela Valcele si descalecà la otelulu „Nr. 1“, fù séra la banchetu, si deminéti'a se aflà mortu cu nevastasea si o fata de 16 ani. A buna séma nu inschise séra tiar'a de gazu si o lasà deschisa preste nópte, care ii innecà pana deminéti'a. Cu gazulu nu e a giumi; ci nu se póte destulu recomenda grigi'a cea mai neodihnita pentru inchiderea secura a tiavelorn. Cu luminarea inca nu se intra fara grigia in camere iluminate cu gazu, ca aprinderea i e periculósa. —

— (Tipografiele in Romani'a.) Tipografi'a este midiuloculu, prin care se introduce cu inlesnire civilisatiunea in mase etc. Éta orasiele, cari au intielesu pana acum acestu adeveru, si numerulu de tipografie ce posede fiacare; Bacau, 1: tipografi'a Bacau; Barladu, 1: Tipografi'a din Barladu; Botosiani, 1: Tipografi'a din Botosiani; Brail'a 2: Tipografi'a Triangulu si Tipografi'a Unirea. Bucuresci 10: Tipografi'a Statului (celu mai intinsu stabilimentu din Romani'a); tipografi'a nationale (anteprenoru C. N. Radulescu); tipografi'a Curtii (lucratori asociati), tipografi'a C. A. Rosetti; tipografi'a Ioane Weiss; tipografi'a C. Petrescu si I. Busnea; tipografi'a diuariului „Tiér'a“; tipografi'a Vaidescu si Michaescu; tipografi'a Tom'a Teodorescu; tipografi'a Laboratoriloru Romani. Buzeu 1: Tipografi'a Episcopale. Craiov'a 1: Tipografi'a Mancic'a si Samitc'a. Focsiani 2: Tipografi'a Goldner, tipografi'a D. Samolad'a. Galati 2: Tipografi'a Thiel, tipografi'a Strass. Iasi 7: Tipografi'a junimei, tipografi'a Bermann (anteprenoru V. Boteza), tipografi'a Asachi (institutulu Albinei), tipografi'a „Buciumului“, tipografi'a Tribunei, tipografi'a Dimitrie Teodorescu. Ploiesci 1: Tipografi'a Walsteiner. Romanu 1: Tipografi'a din Romanu. Rimnicu 1: Tipografi'a comunei Rimnicu. Severinu 1: Tipografi'a Mancic'a si Samite'a. In totulu treidieci si dóue de tipografie, adica nici cate un'a de districtu.

Suntemu in positiune a publicá si numerulu librarieloru, cu indicatie de orasiele, in cari se afla ele. Nu ne indoimu, ca facemu unu servitiu literaturei, inserandu la vale numele tuturoru librarieloru spre cunoscintia generale. Bucuresci: G. Ioanidu si A. Spirescu, Socecu et Comp., H. C. Varta, Alecs. Danielopolu, Adolf Ulrich, G. Ioanidu si Comp., lug'a si Comp., Michael Asiel, Szolosy si Greré, Albert Popper, Alecs. Gebauer, note musicale, Iand'a si Comp. Iasi: G. Petrini si Comp., librari'a Junimei, Lascaru Bobi si Comp., Dim. Danielu. Craiov'a: Iosifu Samitc'a, Filipu Lazaru, N. Iosefi. Ploiesci: D. Csomofay. Galati: G. D. Nebunelli si fiiu, Pericles Mihailidi. Brail'a: H. Dimopolu, I. H. Maiu. Pitesci: Mich. Lazaru. Giurgiu: C. M. Damarica. Alecsandri'a: Fratii Eliadu, Ioane Popescu. Buzeu: Al. Georgescu. Tergu-Jiului: I. Balanescu. Turnu-Magurele: Fratii Ilie si M. Popescu. Turnu-Severinu: Aron Alhalel. Mizilu: Fratii Pitisiu. Rimnicu-Seratu: Fratii Gavrilescu. Focsiani: Dim. I. Georgiu. Calarasi: P. Stanescu si Petrescu. Barladu: Manolache Barbu. Botosiani: Cristi Many. Bacau: D. Mich. Climescu. Pre langa acestia, tipografi'a statului si tóte primariele urbane au deposite de carti didactice, de unde -si le potu procurá elevii din tiéra ce frecuenta scólele. — „Tipogr. Rom.“

— Mitrailleuse (imprascitória de bombe, glóntie) e una machina baterica, constatória din 25 tiave de puscatu, puse paralelu si imbracate intr'o turnatura de bronzu, cá unu tunu, adica tiavele suntu impreunate tóte intr'unu cilindru cá unu revolveru, cu manunchiu din dereptu pentru a se poté inchide si portá, cu 25 gaure pentru patróne la incuietória, si plac'a se póte desface. Se incarca iute si cu intórcerea unui maneriu se desiarta dupa olalta 25 tiavi cu glóntie; intr'unu minutu se reincarca éra si face multa stricatiune, ca bate la una mia cinci sute metre departe, cu efectu fulgeratoriu si tunetu spaimentatoriu. De aceste are si Belgiu si se tramise din Franci'a unu ecsemplariu si la Austri'a, unde inca se fabrica asemene instrumente prepeditórie de visti omenesci. Acésta machina joca si la batalí'a dela Saarbrücken, inse Napoleonu porunci a se folosi numai la casuri escepționali. —

— Tunuri nóue cu implutura pe din dereptu descarca 40, patrudieci de lovituri dintr'o data, ér' de sistem'a revolveroleru, aplicata la tunuri; proiectilele inse mergu intr'unu semicercu si prepedescu sirele cele dese infricosiatu, au si prusienii de aceste, ele se si desfacu in 4 parti portatile de unu omu. Arma multu stricatiósa si una si alta, intrebuintiate tocma de natiunile cele mai civilisate, spre a se ruina pentru ambitiunea unui Bismark, care vrea a mai calari pe unu statu latinu spre a pregati predominirea rasei germane. —

— (In resbelulu presinte (éu mai multi ómeni parte, decatu in ori care altu resbelu din acestu seculu. Acum stau facia in facia 800.000 fetiori. — La Marengo, in 1800 au fostu de una parte 28.000 francesi, de alta parte 30.000 austriaci; la olalta 58.000 fetiori. — La Austerlitz au fostu 90.000 francesi, 80.000 austriaci si rusi; la olalta 170.000; dintre cari au cadiutu si s'au raniti 23.000 fetiori. — La Jen'a: 100.000 francesi, 100.000 prusi; la olalta 200.000; cadiuti si raniti 34.000 fetiori. — La Wagramu 150.000 francesi, 130.000 austriaci; la olalta 280.000; au cadiutu si s'au ranitu 24.000 fetiori. — La Borodino: 125.000 francesi, 125.000 rusi; la olalta 250.000; au cadiutu si s'au ranitu 80.000 fetiori. — La Lipsc'a: 150.000 francesi, 280.000 nemti; la olalta 430.000; au cadiutu si s'au ranitu 50.000. — La Waterloo 68.000 francesi, 67.000 engiesi; la olalta 136.000; au cadiutu si s'au ranitu 14.000 fetiori. — La Solferino 135.000 francesi si italiani, 136.000 austr.; la olalta 271.000: au cadiutu si s'au ranitu 27.000 fetiori. — La Königratz 200.000 prusi, 200.000 austriaci; la olalta 400.000; au cadiutu si s'au ranitu 28.000 fetiori. —

Post'a nóua. Despre pregatirile de mobilisare in Austri'a se scrie, ca s'au tramisu ordini sigilate dela ministeriulu de resbelu la tóte comandele militari, cari se voru deschide numai la primirea unui telegramu; aceste ordini, se dice, ca cuprindu mandate de mobilisare si dispositiuni de pornire pentru trupele dislocate.

Sub titula „Militariu“ publica „H. Ztg.“, ca se astépta la Sibiiu inspectoru de cavaleria I.MC. c. Edelsheim-Gyulai, adaugundu, ca se da pré mare insemnetate impartasirei facute despre stramutarea batalionului de honvedi la Talmaciu si Boiti'a, pentruca dislocarea acést'a s'ar face numai pentru lips'a localitatii in Sibiiu. —

Parisu 10 Augustu. Dupa o desbatere infocata a camerei si primirea propunerei pentru ordinea dilei: cumca camera e resoluta a apera unu cabinetu, care e aptu a organisa aperarea tierei, generalu c. Palicao fù insarcinatu cu formarea noului cabinetu, care se si compune, primindu Palicao min. de resbelu, Chevreau de interne, Magne de finantie, Duvernois de comercin, Rigault de marina, David de lucrarile publice, Latour d'Auvergne de esterne, Brisson presiedinte de statu, Grandpert de justitia si instructiune.

Corpulu legislativu primi cu unanimitatea urmatóriele propositiuni ale comisiunei: conchiamarea ostasiloru facultati si a cetatianiloru neinsurati si fara prunci dela 25 pana la 35 ani, marirea creditului pentru ajutorirea familieloru gardei mobile dela 4 la 20 milióne. Se votà apoi multiumire armatei francese, care a meritatu de patria.

Francesii aflatori la Metiu concentrati, stau sub comand'a maresialului Bazaine si gen. de Camp comanda corpulu alu treilea de armata. — Poterile neutre nu cutéza a esi inca din neutralitate, pana ce stau tóte neutre, indata ce inse va intra vreuna in actiune, se va incepe belulu generale. —

CURSURILE

la bursa in 12 Aug. 1870 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	6 fl. 05	cr. v. a.	
Napoleoni	—	—	10 „ 15	„	„
Augsburg	—	—	125 „ 50	„	„
London	—	—	127 „ —	„	„
Impromutulu nationalu	—	—	60 „ 80	„	„
Obligatille metalice vechi de 5%			53 „ 75	„	„
Obligatiunile rurale ungare			73 „ —	„	„
„ „ temesiane			70 „ —	„	„
„ „ transilvane			68 „ —	„	„
„ „ croato-slav.			— „ —	„	„
Actiunile bancei	—	—	669 „ —	„	„
„ creditului	—	—	237 „ —	„	„

INSTITUTU

de educatiune si instructiune pentru fete

in Brasiovu

condusu de

Dn'a **Emili'a Humpel** nascuta **Maiorescu,**

cu concursulu

domniloru **I. Fericeanu,** catechetu si profesoru de limb'a maghiara la gimnasiulu romanu; **Dr. I. Mesiota,** conrectorulu gimnasiului romanu; **P. Dima,** profesoru la gimnasiulu romanu; **L. Korodi,** profesoru la gimnasiulu germanu; **I. Meschendörfer,** profesoru la scól'a reala germana; **P. Dück,** profesoru la scól'a primaria germana din Brasiovu etc.

Cursulu de instructiune cuprinde trei despartiemente:

I.

1 clasa pregatitória ce se petrece in cursu de 1 anu séu 2 ani, dupa etatea, capacitatea, instructiunea anteriora a elevei. Aici se invétia: Scrierea si cetirea combinate (dupa metod'a cea nóua); socotéla si anume cele 4 operatiuni cu numerii 1—100 (dupa metod'a cea nóua); principie de musica, lucrulu de mana, cu permisiunea parintiloru gimnastica.

II.

4 clase, fiacare de cate 1 anu. Aici se invétia: Relegiunea, gramatica (urmatórieloru limbe: romana, germana, maghiara, francesa, dupa dorinti'a speciala: italiana si englesa), aritmetica, geografia, istori'a universala, istori'a naturala, fisica, elemente de chemia; afara de aceste musica, desemnulu, lucrulu de mana, cu permisiunea parintiloru gimnastica si inotatulu.

III.

Despartiementulu alu treilea este destinatu instructiunei mai inalte si cuprinde 2 clase, fiacare de cate 1 anu. Aici se propune: Istori'a universala, cu privire speciala la istori'a culturei, istoria literaturei, elemente de psichologia si estetica, mitologia, elemente de pedagogia. Afara de aceste perfectionare in susu-mentionatele limbe, in musica, desemnu, lucru de mana.

Pentru elevele romane, limba esplicativa va fi in cea mai mare parte limb'a romana.

Invetiatórie de lucru suntu domnisiórele Areti Teclu si Charlot'a Gusbeth, cari voru instrui pe eleve in cele mai diverse lucruri de mana, cum d. e. totu feliulu de impletituri, filetu, cusatura si totudeodata croiala de albituri, confectionare regulata de haine, prin urmare desemnarea tiparelorn, totu feliulu de lucruri de lucsu etc.

Limb'a francesa si limb'a germana suntu limbele de conversatiune. Pentru conversatiunea francesa s'a engagiatu de 1 Septembre o francesa de nascere cu aptitudine pedagogica speciala.

Informatiuni mai pe largu si totnodata programe specificate se afla in localulu institutului: **Strat'a Vamei Nr. 5,** dela St. Mihaiu: **Tergulu Calloru Nr. 30.** 3—3

Redactoru respundietoru

IACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tiparulu lui

IOANE GÖTT si fiiu HENRICU.